

Stängningen av Svartlå skola

– *En konsekvensanalys ur samhällsperspektiv*

Bruno Magnusson och Elisabeth Berg

Luleå tekniska universitet
Institutionen för Arbetsvetenskap
Avdelningen för Socialt arbete, individ och samhälle

2007:16 | ISSN: 1402-1528 | ISRN: LTU-LIC-- 07/16 -- SE

Stängningen av Svartlå skola

- en konsekvensanalys ur samhällsperspektiv

Bruno Magnusson och Elisabeth Berg

Förord

Näringslivschef Per-Ulf Sandström, Bodens kommun har efter möte med representanter för Institutionen för arbetsvetenskap, Luleå tekniska universitet den 29 augusti 2007 lämnat uppdraget att genomföra detta projekt till: Elisabeth Berg, professor samt Bruno Magnusson, adjunkt. Projektet fokuserades på följande områden; bakgrund och orsaker till nedläggningen, konsekvenser för barnen, deras föräldrar, lokala näringsidkare, personal och orten Svartlå.

Redovisning av materialet sker via en skriftlig rapport som också kan redovisas muntligt av Bruno Magnusson, för deltagare från Svartlå by och representanter för Boden kommun.

Rapportredovisning sker senast den 16 november 2007. Vid uppdraget insamlat material, där deltagande personer inte kommer att identifieras, får också användas för fördjupad analys och vetenskapliga publikationer av Bruno Magnusson och Elisabeth Berg.

Innehållsförteckning

Bakgrund	4
Vägen till beslut om nedläggning av skolan i Svartlå	4
Svartlå med omnejd - tätortsnära landsbygdbygd	5
Byskolornas utsatthet	6
Metod	8
Tillvägagångssätt	8
Resultat	10
Barnens beskrivningar	11
Barnens kommentarer vid muntliga intervjuer	13
Angående skolskjutsarna	14
Föräldrarnas och bybors beskrivningar	14
De lokala företagens beskrivningar	16
Skolpersonalens beskrivningar	18
Intervjuer med representanter för Barn- och utbildningsförvaltningen	19
Bybornas inflytande före beslut	20
Kommunens möjligheter stärka Svartlås utveckling	20
Svartlås förutsättningar – faktorer nödvändiga för att trygga bygdens utveckling	20
Nyttjandet av den tidigare skolans lokaler	21
Sammanfattande slutsatser	21
Referenser	24
Bilagor	25

Bakgrund

Vägen till beslut om stängning av skolan i Svartlå, Boden

Barn- och utbildningsförvaltningen i Bodens kommun sände i november 2006 ett förslag om *Anpassning med hänsyn till elevförändringar*¹ på remiss till verksamhetsstyrelserna för skolenheterna i kommunen och Bodens Landsbygdsråd. I förslaget betonades att ambitionen var att skapa en framtida skolstruktur med fokus på fortsatt kvalitetsutveckling.

Bakgrunden till förslaget var en prognos om en kraftig minskning av elever i den kommunala grundskolan, med ca 1.250 elever under perioden 2000-2010. Under samma period beräknas ca 200 elever studera vid friskola i kommunen. Det minskande elevunderlaget motsvarades enligt förvaltningens förslag av minst sex normalstora skolor. I förslaget betonades också att kommunen ska klara att möta en ökad efterfrågan av platser inom förskolan, samtidigt som antalet platser per förskoleavdelning ska minskas under 2008. Vidare uttrycktes ambitionen att öka andelen pedagogiskt utbildad personal, som en grundläggande kvalitetsaspekt. Förslaget innebar omfattande förändringar av den kommunala skolstrukturen, bland annat avveckling av fem skolenheter, varav en i Svartå. De tidigare högstadieskolorna skulle också enligt förslaget omvandlas så att eleverna i årskurs 6, skulle överföras till de skolenheter som tidigare omfattade elever i årskurs 7-9.

De 32 skolbarn² som hösten 2006 studerade i Svartlå skola skulle enligt förslaget fördelas så att barnen i förskoleklass till och med årskurs 4, skulle hänvisas till Bredåkers skola. Barnen i årskurs 5 och 6 skulle överföras till Harads skola.

Det övergripande målet med förslaget var *att förbättra kvalitet och resultat i skolan och att skapa en framtida hållbar skolstruktur*. Förvaltningen betonade vidare i förslaget möjligheterna till inflytande, via det remissförfarande som genomfördes med förslaget som grund, Remissinstanser var; Verksamhetsstyrelserna vid skolenheterna inom Bodens kommun samt Bodens Landsbygdsråd. Förslaget daterat den 13 november 2006, skulle besvaras via e-post senast den 24 november 2006, för sammanställning av remiss svaren. Övriga skriftliga synpunkter togs därefter emot och överlämnades till nämndens ledamöter löpande, fram till BUNs sammanträde den 14 december 2006.

¹ Bodens kommun. (2006). *Anpassningar med hänsyn till elevförändringar*. Barn- och utbildningsförvaltningen Dnr 2006/157

² Elevantalet i Boden skolor och förskolor – en prognos baserad på Extens Uppdaterad 13 okt 2006 avs mantalskrivna barn 13 okt - 06

I Barn- och utbildningsförvaltningens rapport *Konsekvensanalys- anpassning med hänsyn till elevförändringar*³ sammanfattades övergripande synpunkterna från sjutton verksamhetsstyrelser och Bodens Landsbygdsråd. Enligt sammanfattningen fanns det i yttrandena förståelse för att åtgärder måste vidtas, på grund av ett minskat antal elever i kommunen och att det påverkar skolans verksamhet. Trots det var oron stor över de föreslagna förändringarna särskilt inom grundskolan. Verksamhetsstyrelsen i Svartlå skola inkom med ett 28 sidigt remissvar med bilaga. Inledningsvis betonades där i likhet med i svaren från de övriga remissinstanserna att remisstiden varit allt för kort. Kritik riktades även mot arbetsgången och att utreda frågan om skolskjutsar och skolvägar efter det att beslut om eventuell nedläggning skulle tas. Verksamhetsstyrelsen i Svartlå skola betonade, att dessa frågor borde ha utretts i den till förslaget bifogade Barn-konsekvensanalysen.

Barn- och utbildningsnämnden fattade därefter den 14 december 2006, beslutet att i sin helhet fastställa de strukturella åtgärder som lagts fram i beslutsunderlaget, förslaget : *Anpassningar med hänsyn till elevförändringar* .

Kommunfullmäktige i Bodens kommun fattade den 14 maj 2007 beslutet att ge Näringslivsstyrelsen i uppdrag att genomföra en konsekvensanalys ur samhällsperspektiv av beslutet att lägga ner Svartlå skola. Oavsett resultatet av konsekvensanalysen ska inte beslutet om nedläggning omprövas, utan analysens syfte är att beskriva de konsekvenser som nedläggningen får ur ett samhällsperspektiv.

Svartlå med omnejd - tätortsnära landsbygd

Svartlå är enligt Glesbygdsverkets definition⁴ belägen i tätortsnära landsbygd och är självklart som by påverkad av beslutet att lägga ner skolan. I Svartlå med omnejd bor cirka 150 familjer och där verkar drygt 30 företagare⁵, vilket är ovanligt för en by av denna storlek. Skolan har haft en särskild pedagogisk profil ”Svartlåmodellen” som haft till syfte att stimulera småföretagande i glesbygd, profilen har haft stöd såväl av lokala företagare som av EU.

Näringsdepartementet (2007) beskriver i *En nationell strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007-2013* att behoven och förhållandena i denna typ av glesbygd kan karaktäriseras på följande sätt:

³ Bodens kommun (2006). *Konsekvensanalys anpassning med hänsyn till elevförändringar*. Barn- och utbildningsförvaltningen. (2006-11-30, rev 2006-12-08).

⁴ områden inom 5 till 45 minuters bilresa från tätort med mer än 3000 invånare.

⁵ Byaföreningarna i Svartlå och Sandträsk (Hemsida).

Faktorer som är särskilt viktiga för deras regionala utveckling är främst goda kommunikationer med huvudorten samt tillgång till lokal service. Områdena är ofta också rekreationsområden för människor i de större tätorterna. Småföretagande som på olika sätt replierar på den större tätorten är ett naturligt inslag i näringslivet. Det finns också många exempel på att näringslivet i den tätortsnära landsbygden är starkt internationellt orienterat vad gäller marknader och nätverk (Näringsdepartementet, 2007 s. 62).

I rapporten betonas framförallt hur betydelsefull glesbygden är både ur närings- och rekreationssynpunkt och att det finns en småföretagarkultur på glesbygdsorter som håller landsbygden levande.

Byskolornas utsatthet

Byskolornas utsatthet har undersökts ur olika aspekter. Glesbygdsverket gjorde 1997 en enkätundersökning bland landets kommuner om byskolornas situation. Då fanns det ungefär 600 byskolor⁶ och av dessa hotades 20 av nedläggning och ytterligare 90 av dem var ifrågasatta. Kommunernas ekonomi var enligt undersökningen den utlösande faktorn när nedläggningshot uppstod. En annan viktig faktor i debatten om de nedläggningshotade byskolorna har också varit diskussionen om likvärdigheten när det gäller undervisningskvalitet (Marklund, 2000).

Byskolornas försvarare har hävdad att de små skolenheterna, med små undervisningsgrupper har särskilda kvalitéer när det gäller trygghet, mer individanpassad undervisning och närhet till det omgivande samhället. Andra hävdar att en alltför liten skola, har svårigheter att ge eleverna utbildning och fostran likvärdig vad en större skolenhet med större resurser har. De vetenskapliga undersökningar som finns är få, men såväl svenska som utländska studier som Skolverket refererar till i sin skrift "Likvärdighet - ett delat ansvar" pekar alla i samma riktning; skolans storlek har ingen betydelse för undervisningsresultatet (Marklund, 2000).

Skolverket (1996) har också i en egen studie "Stora och små grundskolor i ett likvärdighets- och regionalperspektiv" via fallstudier i grundskolor av olika storlek, samt två kunskapsöversikter, en pedagogisk och en kulturgeografisk, jämfört stora och små skolor ur likvärdighetsperspektiv. De frågeställningar som låg till grund för Skolverkets studie var: Kan grundskolor bli för små eller för stora för att kunna erbjuda eleverna en likvärdig utbildning? Vad gör man av de förutsättningar som finns på små respektive stora grundskolor? Vad betyder det för en bygd att grundskolan finns kvar?

⁶ Skolor på landsbygden med högst 50 elever mellan 6 och 13 år.

Nio grundskolor i sex kommuner i Västerbottens – respektive Västernorrlands län undersöktes. Tyngdpunkten låg på glesbygdens små och tätortens större skolor. Två av skolorna i studien var fristående skolor, sju var kommunala skolor. Resultaten av studien visade att trots att skolorna hade skilda förutsättningar fanns inga påtagliga skillnader i elevernas baskunskaper i jämförelsen mellan stora och små skolor. Behov av särskilt stöd tillgodosågs både i de stora och små skolorna även om formerna för stödet varierade. Avsaknad av speciallärare/ specialpedagog på de riktigt små skolorna kompensades av arbete i mindre grupper där alla fick mycket hjälp. ”Ingen kan slinka igenom” menade en lärare på en liten skola. Skillnaden mellan de stora och små skolornas undervisning var främst att de större kunde erbjuda ett större utbud av valfria ämnen. Utbudet av ämnen i de mindre var dock mer förankrat i den egna bygden. Av undersökningen framkom vidare att de små skolorna var sårbara. Det var till exempel svårt att rekrytera behöriga lärare i de praktisk-estetiska ämnena. De små skolorna hade dock utvecklat kreativitet, när det gällde att hitta egna lösningar. Inte heller när det gällde trivsel, skolornas sociala miljö och förekomst av mobbning förekom några stora skillnader. De mindre skolorna hade större förutsättningar att skapa trygghet och undvika anonymitet, av särskild vikt för de mindre barnen. Mobbning förekom i både de stora och små skolorna men var lättare att upptäcka i de små. Både i de stora och små skolorna förekom såväl långsiktigt arbete för att förebygga mobbning och akuta insatser vid behov. Skolan har ett stort symbolvärde för sin bygd, konstaterades vidare i studien. Skolan betyder mycket för den lilla ortens identitet och möjlighet att överleva. Studien i Västerbotten och Västernorrland ledde alltså inte till någon slutsats om viss skolstorlek kan anses som kvalitativt överlägsen (Skolverket, 1996).

Enligt en annan undersökning om ”Attityder till skolan”⁷ som Skolverket gjorde 1993/94, framkom att i det lilla samhället underlättas kontakterna mellan lärare och föräldrar. Skolan har också en särskild betydelse för människor på landsbygden, ofta är den möteslokal och samlingsplats även för bygdens vuxna. Skolan har också ett symbolvärde som tecken på att byn lever. På landsbygden finns enligt samma undersökning, en utbredd övertygelse, om att byskolorna är en värdefull miljö för barnen. Detta visar sig i det starka engagemang som nästan alltid blir resultat vid nedläggningshot. Ibland resulterar detta i skarpa konflikter med kommunpolitiker. I andra fall har föräldrars och bybors kamp uppfattats som en positiv kraft. Stödet från lokalsamhället är en av byskolornas stora tillgångar. Erfarenheterna från kommuner där beslutsfattare och lokala bybor, i berörda bygder kunnat samarbeta om lösningar för hotade skolor, har visat att det är viktigt att starta en dialog i ett tidigt skede. För att strukturera detta arbete och dialogen, samt att förebygga att positionerna mellan besluts-

⁷ Attityder till skolan. Skolverkets skolbilsundersökning 1993/94.

fattare och berörda blir låsta, i det omfattande arbetet att ta fram beslutsunderlag föreslår Marklund (2000) nyttjande av den checklista som presenteras i det diskussionsunderlag som författaren skrivit i samarbete mellan Glesbygdsverket, Skolverket, Svenska kommunförbundet och Folkkrörelserådet: Hela Sverige ska leva.

Syftet med denna studie, är att göra en analys av konsekvenserna för invånarna i och för byn Svartlå med omnejd, på grund av beslutet att stänga skolan.

Metod

Denna konsekvensanalys genomfördes med stöd av SWOT-analys⁸ samt det konsekvensanalysinstrument⁹ som Verket för näringslivsutveckling utvecklat som stöd för utformning av konsekvensanalyser.

Utredningen är fokuserad på följande områden; Bakgrund och orsak till stängningen, konsekvenser för orten Svartlå, barnen, föräldrar, bybor, lokala företagare samt personal vid den nu stängda skolan och orten Svartlå. Vad sker efter stängningen, alternativa lösningar för den tidigare skolans lokaler med mera samt vilka effekter stängningen av skolan i Svartlå leder till för skolorna i Bredåker respektive Harads.

Uppdraget genomfördes med stöd av enkät¹⁰ och kompletterande intervjuer med barn från Svartlå, samt med en annan enkät¹¹ som riktades till föräldrar och Svartlåbor, lokala företagare samt tidigare anställda vid den nu stängda skolan i Svartlå. Berörda elever har efter målsmäns godkännande intervjuats. Via telefon har tidigare rektor för skolan (till och med vårterminen 2007) samt förvaltningschefen vid Barn- och utbildningsförvaltningen intervjuats.

Tillvägagångssätt

Projektet inleddes med inläsning av bakgrundsmaterial i form av protokoll från Barn- och utbildningsförvaltningen, Barn- och utbildningsnämnden, Kommunstyrelsen, Kommunfullmäktige, förslaget *Anpassningar med hänsyn till elevförändringar*, med bilagor daterat 2006-11-13 som utgjorde underlag för remiss till Verksamhetsstyrelserna och Landsbygdsrådet samt rapporten *Konsekvensanalys – anpassningar med hänsyn till elevförändringar*, Barn- och utbildnings-

⁸ Analys av styrkor, svagheter, möjligheter och hot.

⁹ Konsekvensutredning enligt Verksförordningen (1995:1322) / Konsekvensutredning enligt SimpLexförordningen (1998:1820)

¹⁰ Bilaga 1 Elevintervju - enkät

¹¹ Bilaga 2 Enkät med försättsblad

förvaltningens övergripande sammanfattning av inkomna remissvar samt remissvar från Verksamhetsstyrelsen för Svartlå skola.

Den 11 september 2007 möter Per-Ulf Sandström, näringslivschef, Bodens kommun och uppdragstagare Bruno Magnusson, LTU i Svartlå åtta representanter som på uppdrag av Svartlå Sandträsk Ekonomiska Förening (SSEK) har engagerats som ”konsekvensanalysgruppen”. Efter inledande presentation lämnades information om uppdraget som Kommunfullmäktige i Bodens kommun fattade beslut om den 14 maj 2007 att;

--- verkställa en konsekvensanalys ur samhällsperspektiv av beslutet att lägga ner Svartlå skola. Konsekvensanalysens resultat innebär inte att beslutet om nedläggning ska omprövas, utan analysen ska visa på de konsekvenser nedläggningen får ur ett samhällsperspektiv.

Efter information från uppdragstagaren om uppdraget och planeringen av dess genomförande, kommenterade en av representanterna för ”konsekvensanalysgruppen” att det som Sandträsk Svartlå Ekonomiska Förening tidigare ställt krav på, har varit kompletteringar och korrigeringar av Barn- och utbildningsnämndens underlag som låg till grund för beslutet att stänga skolan.

Vid mötet beslutades att ”konsekvensanalysgruppen” skulle utgöra kontaktpersoner för uppdragstagaren samt att gruppen skulle medverka genom att distribuera och insamla de besvarade enkäterna som var riktade till; föräldrar och boende i Svartå, lokala företagare och berörd skolpersonal. Överenskommelse träffades också om att ”konsekvensanalysgruppen” skulle komplettera enkätens försättsblad med ett eget, för att stimulera till största möjliga svarsfrekvens. Enkät i 100 exemplar med svarskuvert, lämnades till kontaktpersonerna och 49 har besvarat den. Av de svarande var 42 bosatta i Svartlå, två föräldrar bor i byn Överäng som tidigare ingick i upptagningsområdet för Svartlå skola¹², två i Sandträsk som också ingick i upptagningsområdet, en tidigare anställd boende i Bredåker samt en tidigare anställd och en förälder boende i Boden.

Under mötet diskuterades också möjligheten att efter föräldrarnas informerade samtycke, utlämna enkät till berörda skolbarn och därefter intervjua dem. Överenskommelse träffades om att kontaktpersonerna också skulle medverka till att detta samtycke inhämtades, före tidpunkten för elevintervjuerna. Tidpunkten för dessa bedömdes vara lämpligast, i samband med den preliminärt inplanerade tiden för hämtning av besvarade enkäter, klockan 18 den 28 september i Svartlå skola.

Vid mötet den 28 september insamlades de besvarade enkäterna, och elva av de skolbarn som under våren 2007 studerade i Svartlå skola intervjuades, efter att

¹² Bilaga 3. Svartlå skolas tidigare upptagningsområde.

skriftligt samtycke från föräldrarna lämnats. Två av barnen som fanns med vid mötet den 28 september, besvarade ej enkäten och deltog inte i intervjun. Enligt föräldrarna upplevde de att det var för jobbigt att delta vid besvarande av enkäten, samt att därefter muntligt berätta vad det inneburit för dem att byta skola.

Representanter för Barn- och utbildningsförvaltningen har därefter intervjuats via telefon.

I den följande resultatbeskrivningen kommer efter en generell sammanfattning, barnens utsagor att inleda. De skrivna svaren på frågorna fyra och fem i den enkät som riktades till dem återges i kursiv stil, angivet namn i svar har av författarna ersatts med - - - . Av författarna förklarande text återges inom parentes. Författarnas sammanfattande och kommenterande texter skrivs i normal löpande text. Därefter redovisas specifikt föräldrarnas och de bybor utan hemmaboende barns enkätsvar som berör konsekvenser som stängningen av skolan lett till för deras del. Efter dem redovisas svaren från de 16 lokala företagare som besvarat enkäten. Sist redovisas beskrivningar av konsekvenser som gjorts av nio tidigare anställda vid skolan i Svartlå våren 2007. Flera av dem som besvarat enkäten, har under tidigare år arbetat i skolan i skilda yrkesfunktioner som; förskollärare, ämneslärare, idrottslärare, skolsköterska, personlig assistent, musiklärare, städ och vaktmästeri, resurser i fritt valt ämne, kamrattstödjare mm eller i förskolan och fritidsverksamheten där, men var enligt enkätsvaren inte anställda under våren 2007 och har därför inte direkt berörts av stängningen.

Därefter redovisas hur såväl föräldrar, bybor, lokala företagare och tidigare personal på skolan samlat besvarat enkätens avslutande frågeställningar beträffande förutsättningar för Svartlås framtida utveckling, nyttjandet av de tidigare skollokaler och idéer och tankar på hur Bodens kommun ska kunna stärka Svartlås utvecklingsmöjligheter. Därefter avslutas rapporten med författarnas sammanfattande slutsatser.

Resultat

Med beslutet att lägga ner skolan i Svartlå fick skolorna i Harads och Bredåker ett större elevunderlag, till Bredåker skola skulle enligt planerna 24 elever från förskoleklass till och med årskurs 4 i Svartlå överföras. Till Harads skola planerades 9 elever överföras till följd av besluten att stänga Svartlå skola och inrätta nya skolenheter från årskurs 6 till och med 9. Samtidigt överfördes enligt samma planering, 17 elever i årskurserna 5 och 6 från Bredåkers skola till Harads skola. Vad som enligt det empiriska materialet i denna analys framkommit är att, till följd av att en familj flyttat innan skolstarten hösten 2007,

har två barn som planerades att överföras till Bredåkers skola, i stället bytt till annan skola i kommunen. Det kan självfallet ha skett ytterligare förändringar av antalet elever som överförts. Genom denna omstrukturering stärktes förutsättningarna, elevunderlagen att förbättra kvalitet och resultat för skolorna i Bredåker och Harads samt därigenom också förutsättningarna för dessa att verka långsiktigt.

För Svartlåborna, såväl skolbarnen, föräldrar, övriga boende, lokala företagare och personal uppfattas dock beslutet som ett betydande nederlag. Dels kan det förklaras av att dessa till följd av de ”lugnande besked” de fått från politiker som de varit i kontakt med, att skolan i Svartlå inte direkt var hotad, vilket också vidimerats av dåvarande rektor för Svartlå skola. Först i samband med att förslaget *Anpassningar med hänsyn till elevförändringar* skickades på remiss blev hotet påtagligt. Analysen visar tydligt, trots det omfattande remissvar som verksamhetsstyrelsen i Svartlå skola utformade på kort tid, att Svartlåborna upplevt sig ha haft starkt begränsade förutsättningar för dialog och inflytande i processen fram till beslutet.

Vi inleder redovisningen av intervjuer och enkät med 11 av de berörda skolbarnen som beskriver sina intryck och erfarenheter, av att byta skola och nyttja skolskjuts, därefter redovisar vi hur föräldrar och bybor, lokala företagare och berörd personal (totalt 49) har besvarat enkäten.

Barnens beskrivningar

Barnens erfarenheter och uppfattningar är mycket omedelbara och utgår vanligen från hur de känner och upplever situationen just nu. De hade vid intervjutillfället åkt skolskjuts under en tid omfattande mindre än två månader, antingen till Bredåker eller till Harads skola. Det har inte hunnit etableras nya rutiner, utan barnen kommer väl ihåg hur det var att gå i skolan i Svartlå. De förändringar som bytet av skola har inneburit för eleverna och som de upplever som positiva är att:

Det enda som kanske är bra, är väl att man får någon ny kompis.

Man träffar nya vänner. Man är störst över skolgården.

Jag känner alla i min klass sen förut, jag har en bästa sen förut där också, jag har fått en till bästa vän dessutom.

Jag fick ha nästan alla kompisar kvar. Det är ganska kul.

Slipper att 6- or retar mig

Jag tycker att vi har bra lärare och kompisar. Det tycker jag är bra.

Vi har fått nya vänner. Vi är äldst i skolan.

Det finns en positiv inställning hos många barn, som visar sig när de ger uttryck för uppfattningar om att byta skola, det är något nytt som händer men det ges också uttryck för negativa uppfattningar av att byta skola. Det som eleverna beskriver som negativt är:

Tråkigt i Bredåker.

Man får mycket längre skoldagar i och med att vi får åka mycket buss och sen att utemiljön är väldigt dålig det finns ingenting att göra! Och sen är det ganska jobbigt när man är så himla många.

Alla Bra Vänner är Borta

Det är kallt ute när man väntar på bussen, och det varierar mycket på tiden, ibland har man gått och väntat på bussen 20 i 8, och sen kommer bussen 5 över åtta.

Alla mina vänner har nästan splittrats. Alla från min klass går på olika ställen.

Jag saknar hela skolan kompisar. Jag har tappat en nära vän.

Det funkar inte så bra i den nya i den nya klassen

ATT VI BYTTE SKOLA

jag saknar vår gamla lärare - - - .

att man får vakna kl 6.00 på morgonen. När man kommer hem så är man mycket trött och orkar inget. Jag mår inte bra av att skolan är stängd.

Vi har blivit så många i klassen så att det blir så surrigt

På frågan vad det betyder för eleverna att skolan nu är stängd svarade de:

Det är väldigt tråkigt att den är stängd eftersom det är mycket bättre skolmiljö för att det går mycket bättre att jobba och det är roligare På en skola som Svartlå.

Nog trivs jag i Bredåker men det är ju Tråkigt

Jag trivs bra i Harads, men jag tycker det var skönare i Svartlå när man känner alla, jag hade velat gå kvar i Svartlå.

Jag mår dåligt. Jag har en klump imagen när jag går o sover. När skolan lades ner grät jag.

FLERA KAN FLYTTA FRÅN SVARTLÅ

är inte kul och dåligt och min kompis - - - har flyttat

*att det är dött i byn Inga barn är ute och leker och varje gång jag ser skolan så börjar nästan gråta jag mår inte bra
- - - (Enkäten undertecknad med förnamn).*

Vi måste stiga upp så tidigt.

Barnens kommentarer vid muntlig intervjuer

Barnen visar medvetenhet om stängningen av skolan och dess konsekvenser, det vill säga skolbyte, skolskjuts samt negativa konsekvenser även för byn.

*Om dom lägger ner en skola då lägger dom nästan ner hela byn -
vissa har ju redan börjat flytta från byn och allting som varit här går
ju sämre – skolan är ju byns hjärta.*

Bytet av skola väcker givetvis starka känslor och elevernas uppfattningar, är att det övervägande lett till negativa konsekvenser för dem, det finns dock enstaka positiva inslag.

Tycker inte om Bredåkersskolan, ledsen över att ha behövt byta skola.

Jag tycker det är dåligt att skolan har blivit, att dom ska kanske lägga ner den – för att vad heter det är för lite barn på skolan.

Ja, jag tycker det är tråkigt jag saknar - - - (tidigare lärare) och mina gamla vänner. Men det är ju skönt att jag slipper sexorna för dom har retat mig och så

det är faktiskt kul på Bredåkersskolan tycker jag också men jag saknar Svartlå - mycket.

Jag tycker inte det är bra att de lagt ner Svartlå för att jag, man förlorar väldigt många vänner, plus att man saknar material (andra bänkar och tavlor) och ja allting här på skolan (i Svartlå) saknar jag, trivs inte så jättebra i Bredåker, helst vill jag gå här.

När vi gick i Svartlå var vi ju bara åtta stycken i klassen, men när vi kom till Bredåker vart vi ju helt plötsligt tio till och då vart det så surrigt därinne, så det går inte att jobba. Det funkar inte så bra i

klassrummen och inte heller på rasterna (vissa barn slår, kastar sten och förstör).

Väldigt dålig utemiljö där i Harads, - jag som går i sexan nu, tycker inte det är så roligt att gunga eller åka ruschkana, eller använda klätterställning det är det dom har och så två trasiga mål (fotbolls-mål) som nästan rasar ihop. Det är inte så mycket, det är knappt nå att göra ute, ja det finns inte nå att göra i princip och sen inne i klassrummet, kan det bli lite stökigt när man är mycket fler . . (nu 17 i klassen tidigare 12). Harads-barnen säger att dom önskat sig en slänggunga i flera år, men den har aldrig kommit.

Angående skolskjutsarna

Jag tycker det är jobbigt att stå och vänta, ändå stannar jag kvar hemma en stund men ändå får jag vänta jätte- länge.

Jag tycker det är gormigt, jag tycker det är så jobbigt för förut behövde jag bara kliva upp klockan sju, nu måste jag kliva upp klockan sex för att hinna med bussen, för den går så himla tidigt.

Föräldrarnas och bybors beskrivningar

Sex av de 17 föräldrarna (som inte tillhör kategorierna personal eller lokala företagare) beskriver byn ur styrkeperspektiv, de har inte för avsikt att flytta från samhället och beskriver skälen till det på följande sätt.

God boendemiljö/uppväxtmiljö för barn

De sociala kontaktnäten (bor kvar) så länge övriga vänner bor kvar

Bra företagare i byn, barnen lär sig att det går att driva företag på landsbygden.

Gift med egenföretagare, svårt att flytta firman.

Har alltid bott här mina barn börjar vara stora nu. Behöver ej dagis och fritids.

Bygemenskapen, tryggheten, miljön, vår gård, vänner, barnens vänner + aktiviteter.

Fyra bybor utan hemmaboende barn har inte heller planerat flytta, de anger Svartlås goda boendemiljö/ uppväxtmiljö för barn samt låg boendekostnad som skäl. En av dem tillägger också:

Trivs; fin gemenskap i byn.

Fem av de 17 föräldrarna är osäkra på om de ska bo kvar i Svartlå, beskriver orsakerna till osäkerhet på följande sätt;

så länge förskolan finns kvar kan vi stanna, annars har vi problem

*att skolan lagts ner, långa pendlingsavstånd - byn dör
när skolan lagts ner.*

Konsekvensen av skolnedläggningen för familjen blir bla att vi får barnen spridda i tre byar. Det blir en massa mil extra att skjutsa o hämta från dagis o fritids varje dag, upp till sex(6) mil. Bensinen blir bara dyrare och dyrare. Längre skoldagar för våra barn och mindre fritid för dem. De har inte ork eller tid att utöva sina fritidsintressen, fotboll, karate, ridning mm pga långa skoldagar till följd av långa bussresor, bilresor till och från skola/dagis.

*hade inte flyttat till Svartlå (från annan kommun) om
inte skolan funnits.*

en känsla av att vara lämnad åt sitt öde – vi är betydelselösa, splittring av barnen, avfolkning, den naturliga mötesplatsen (skolan) finns inte kvar.

Sex av föräldrarna anger att de redan har, eller planerar att flytta från orten inom den närmaste tiden, orsakerna till det och dess konsekvenser anger de på följande sätt;

Vi har redan flyttat innan skolan började hösten -07 på grund av det politiska beslutet (Två föräldrar med två skolbarn).

Nedläggningen av skolan i Svartlå

Nedläggningen av skolan (och) Personlig ekonomisk förlust vem vill köpa hus där en omtalad skola läggs ner?!

Nedläggningen av skolan i Svartlå (samt) företaget (där föräldern är anställd) – kommer att flytta sin verksamhet under 2008 (från Svartlå). Jag kommer att efter nyår tvingas gå ner i arbetstid. Måste komma hem tidigare för att kunna hjälpa ffa mellanbarnet med läxor. Heltidsarbete till kl. 17 i stan innebär att jag är hemma ~18.00 (efter hämtning på dagis). Då ska middag lagas och ätas. 19.30 är mellanbarnet alldeles för trött för att orka gå igenom läxor tillsammans med mig. Kontenta: Mindre arbetstid = lägre lön. Dessutom riskerar vi nu att mista affären i byn (Pil) längre körväg för att handla = ökade kostnader.

*Nedläggning en av skolan i Svartlå (samt) skiftgång sena kvällar. –
Mitt barn får resa så mycket när hon ska till skolan.*

De lokala företagens beskrivningar

De sexton lokala företagen som besvarat enkäten, av totalt drygt 30 i byn, beskriver konsekvenserna utslutande ur ett hotperspektiv. En av företagen utan hemmaboende barn beskriver att han sålt hus inklusive kontor till följd av beslutet att lägga ner Svartlå skola på följande sätt:

Det blev den utlösande faktorn för att sälja huset och flytta tillbaka till Luleå. Svartlå och Boden tappar därmed 2 arbetstillfällen.

En annan företagare entreprenör med två barn i skolålder och ett förskolebarn, beskriver att han planerar att flytta från orten inom den närmaste tiden, även han beskriver det som en direkt konsekvens av beslutet att stänga skolan:

Blir tvungen att flytta verksamheten till ett ställe där skola, hem och företag kan vara samlat, tyvärr blir det troligen i annan kommun. I så fall kan viss personal bli varslad.

En tredje företagare med två förskolebarn och ett skolbarn anger att:

Jag kommer att flytta mitt kontor från Svartlå . Troligtvis till Boden

En fjärde företagare utan hemmaboende skolbarn, anger att tidigare leveranser till skolan nu uteblir och beskriver vidare konsekvenserna så här:

Tyvärr kommer både bybor och företagare att lämna byn p.g.a. skolans nedläggning. För vårt företag innebär det ytterligare minskade inkomster och ett steg närmare nedläggning och det vet vi alla att en by utan butik och skola är en död by.

En femte lokal företagare utan barn i skolåldern beskriver konsekvenserna på följande sätt:

Utflyttning = minskat kundantal, minskad snöröjning,

Han betonar särskilt i sina tankar om utvecklingsmöjligheterna att Bodens kommun bör:

Hjälpa till så att utflyttningen stannar av så att vår butik kan bli kvar och inte behöver läggas ner (som den hotas av nu).

Två företagare betonar att konsekvenserna för deras företag, blir ökande svårigheter att rekrytera och behålla personal. De beskriver det på följande sätt:

Svårt att få personal (timvikarier) när de unga inte tilltalas att flytta hit.

Den unga kvinna som arbetar åt mig vill bo där hennes kommande barn kan gå i skola och har pratat om att byta arbete för att komma närmare en by / samhälle med skola. Det är hur svårt som helst att få tag i utbildad arbetskraft som liten glesbygdsföretagare. En fungerande samhällsservice är helt nödvändig för att kunna attrahera en anställd.

Fyra företagare (med tillsammans fyra barn i skolålder) beskriver hur nedläggningen av skolan direkt eller indirekt påverkat deras företag:

Har varit inblandad i undervisning (elevens val). Försvinner skolan minskar kundunderlaget.

Framtidstron hos bygdens befolkning minskar vilket leder till mindre uppdrag för mig.

Service, reparationer, byte av glasrutor mm – utflyttning från byn.

Jag utför en del jobb åt skolan, så visst får det konsekvenser

En företagare, med två skolbarn, betonar att konsekvenserna kommer på lång sikt och för hans företag är det främst bränsletillförseln som kan bli svår, beroende på ”mackens vara eller icke vara”

En annan företagare som också beskriver konsekvenserna som något mer långsiktiga uttrycker det på följande sätt:

Samarbetspartners och kontorsgrannar överväger att flytta pga deras barn skolgång. Påverkar mitt val av bostadsort när mitt barn börjar skolan -- ev flyttar jag kontoret från Svartlå då. Har plats för dottern på friskola i Boden redan.

Ytterligare två företagare (den ena med ett förskolebarn) beskriver konsekvenserna för sina företag på följande sätt:

En markant ökad tidsåtgång i transporter och planering för att få vardagen att fungera.

Jag vågar inte satsa så mycket som jag skulle vilja. Osäkerhet. Otrygghet.

Den sextonde företagaren (med fyra barn i grundskoleåldrar) beskriver inte konkreta konsekvenser av beslutet, utan riktar i sina svar i stället kritik mot hur utredningsprocessen, vägen från förslag till beslut om stängning av skolan, hanterats av tjänstemän och politiker.

Skolpersonalens beskrivningar

Totalt är det nio av de tidigare anställda på skolan inklusive förskolan och fritidsverksamheten som besvarat enkäten. De fem lärarna beskriver sina förändrade arbetsituationer på följande sätt:

som förut var Harads skola 80% Svartlå skola 20% en termin och Harads skola 60% Bredåkers skola 40% en termin av läsåret. Har ändrats till Harads skola 60%, Bredåkers skola 20 % och någon skola i Boden 20%. Medför fler arbetsplatser, olika arbetslag, längre resvägar mm. Mer stress . Vilket var avgörande för mig att söka ner 20% denna termin. (Men även för att få tid för mitt yngre barn). En mer splittrad arbetsituation som (- - -) lärare när man ska vara på många olika skolor och ha hand om flera (- - -) salar. Mer arbete mindre tid.

Jag har varit lärare i Svartlå i 27 år. Nu har jag hamnat i kommunens vikarieförmedling!!

Jag arbetar med Svartlåskolans elever på de skolor där dom är utplacerade efter skolans nedläggning.

Jag måste köra 7 mil/dag. Har halvtidstjänst + 50% i vikariepool. Tvingats köpa bil.

Jag har gått från en 50% anställning. Till att vara springvikarie på timtid. Från månadslön - timlön – stora ekonomiska konsekvenser. Från en tjänst med roligt arbete, egen och gemensam planering, arbetskamrater till att arbeta på olika skolor, olika dagar, ingen egen planering och ansvar.

De fyra som varit anställda på förskolan och fritids beskriver konsekvenser de upplevt på följande sätt:

Jag tappade jobbet på skolan, splittrat arbetslag. Jag blev ej arbetslös men har ändå mått väldigt dåligt över bytet av jobb, skulle egentligen pendla ännu längre till min tjänst i Heden men har själv ordnat arbete på förskolan i Bredåker, blir bara ett år sen vet jag

inte. Konsekvenserna är stora ekonomiska förluster, kör mer bil, köpt bil, orkar ej jobba heltid.

För tillfället får jag jobba heltid men hur länge vet jag ej, min tjänst är bara 50% i botten, känner osäkerhet om förskolan blir kvar.

Jag har hamnat i vikariepoolen efter 10 år på skolan i Svartlå! Min arbetssituation är osäker och otrygg.

Intervjuer med representanter för Barn- och utbildningsförvaltningen

Den övergripande skolstrukturen i Bodens kommun har varit under utredning under ett antal år. Nuvarande förvaltningschef beskriver att det första uppdraget var att effektivisera lokalutnyttjandet inom grundskolan, hösten 2004¹³. Som en del i BUNs visionsgrupps rapport¹⁴, angavs att det principiellt var nödvändigt att särskilt utreda förutsättningarna för fortsatt drift, av skolenheterna med ett elevunderlag under 35 barn. BUN beslutade att uppdra till förvaltningschefen att fortlöpande följa utvecklingen inom kommunen och vid behov initiera utredningar och konsekvensanalyser för att uppnå en optimal organisation. En total översyn av skolverksamheten gjordes 2005/2006 som ledde fram till BUNs beslut den 14 december 2006. Förvaltningschefen betonar att tidigare rektor för Svartlå skola varit fullt informerad och också haft ansvar för att informera vidare till skolans verksamhetsstyrelse och personal. Tidigare rektor vid Svartlå skola beskriver dock i likhet med flera bybor, att såväl politiker i Barn- och utbildningsnämnden som kommunalråd, lämnat lugnande besked om skolan i Svartlå, långt fram i processen mot stängningsbeslutet.

Förvaltningschefen informerade vid intervjun även om att orsaken till den korta remisstid som Bodens Landsbygdsråd och Verksamhetsstyrelserna vid skolenheterna inom kommunen erbjöds, motiverades av att de sammanställda svaren samlat skulle kunna sändas till ledamöterna i BUN för inläsning före sammanträdet den 14 december. Övriga skriftliga synpunkter som inkom efter remisstidens slut överlämnades löpande fram till BUNs sammanträde den 14 december 2006.

Vidare informerade också förvaltningschefen om att Svartlå Sandträsk Ekonomiska förening, hos Skolverket ansöker om att få starta friskola omfattande 40 elever från förskoleklass till och med årskurs sex i Svartlå från och med läsåret 2008/09. Ytterligare tre ansökningar om att bilda friskolor inom kommunen har inlämnats till Skolverket. Totalt omfattar dessa ansökningar enligt Barn- och utbildningsförvaltningens beräkningar, 552 elever vilket

¹³ BUN 2004-10-14.

¹⁴ BUN 2005-03-31

motsvarar 22,9% av de totala antalet elever i förskoleklass samt 19,4% av eleverna i årskurs ett till och med nio. Två av dessa ansökningar gäller ansökningar om etablering av skolor i centrala Boden, den tredje ansökan gäller en skolenhet i byn Vittjärv, strax norr om Boden.

Bybornas inflytande före beslut

Av de 44 som besvarat den frågan i enkäten anger 31 att de inte haft något inflytande, nio anger att de haft mycket små möjligheter och fyra att de haft små möjligheter, endast en anser sig ha haft möjlighet till reellt inflytande och uttrycker det på följande sätt:

Jag är politiskt aktiv i ett av allianspartierna - - -. Som inte har plats i BUN men jag har via - - - kommunkretsstyrelse kämpat med näbbar och klor för att ändra kommunens beslut. Tyvärr med mycket liten framgång.

Alla partier i Alliansen har dock ordinarie eller ersättningsplats i BUN.

Kommunens möjligheter att stärka Svartås utveckling

De samlade svaren på den frågan, visar att 45 av de 49 som besvarat enkäten, har tydliga förväntningar och ser sådana möjligheter. De idéer och tankar som framhålls är dock i huvudsakligen knutna till den ansökan som Svartlå Sandträsk Ekonomiska Förening, inlämnat till Skolverket.

Tabell 1. Idéer och tankar för att stärka Svartlås utveckling

Förskola, fritids och friskola	41
Glesbygds/landsbygdsutveckling och turism	5
Stöd företagsetablering samt nuvarande företag	4
Stöd Svartlå industrihus	
Stimulera inflyttning, erbjud tomter	2
Antal svar	53

Svartlås förutsättningar – faktorer som upplevs trygga byns utveckling

De faktorer som Svartlåborna anger som förutsättningar att trygga Svartlås framtida utveckling är följande. (De tre första svarsalternativen var angivna i enkäten det fjärde alternativet var ett öppet svarsalternativ med rubriken annat,

de svarande uppmanades ange ett av alternativen eller specificera under alternativet; annat de flesta har dock använt flera svarsalternativ).

Tabell 2. Angivna nödvändiga faktorer för Svartlås framtida utveckling.

Bybornas engagemang	23
Det lokala företagandet	20
Utveckling av Storklinten ¹⁵	21
*Annat: Förskola, skola, fritids och affär	31
Antal svar	95

Nyttjande av den tidigare skolans lokaler

På frågan hur den stängda skolans tidigare lokaler, ska kunna användas till stöd för Svartlås framtida utveckling, uttrycks på nytt tydligt bybornas gemensamma strävan att få en friskola etablerad i de gamla skollokalerna. (Med öppet svarsalternativ angavs följande förslag).

Tabell 3. Förslag till användning av de tidigare skollokalerna för Svartlås utveckling¹⁶.

Friskola (inklusive dagis och fritids)	35
Idrottshallen (för hyra idrottsföreningar Barn och vuxna)	14
Dagis och fritidsverksamhet	7
Vandrarhus	1
Antal svar	57

Sammanfattande slutsatser

Beslutet att stänga skolan i Svartlås, uppfattas av byborna som ett direkt hot mot bygdens framtida utveckling. Skolan förskole- och fritidsverksamheten och butiken har enligt analysen utgjort de grundläggande förutsättningar, som under de senaste åren med byaföreningarnas och bybornas aktiva engagemang, stimulerat och möjliggjort den inflyttning av barnfamiljer till bygden som skett de senaste åren, till de byar som tidigare utgjort upptagningsområde för Svartlås

¹⁵ Vintersportanläggning med bla slalombacke

¹⁶ Enligt flera svarande får nu inte längre idrottsföreningarna hyra gymnastikhallen

skola. Det hot som upplevs är att den tidigare inflyttningen av barnfamiljer under senare år, ska avbrytas och att den påbörjade utflyttning av barnfamiljer ska accentueras och att bygden därigenom, kan drabbas av avfolkning.

Mot den bakgrunden ser Svartlåborna etablering av friskola, samt förskole- och fritidsverksamhet i de tidigare skollokalerna, från och med hösten 2008 som en möjlighet att trygga bygdens fortsatta utveckling.

Barnen upplever i detta skede, att det är en nackdel att de måste resa till Harads eller Bredåker, på grund av långa restider och betonar att det medför väsentligt längre skoldagar för dem. Vilket återverkar på deras fritid och deras ork för fritidsaktiviteter. De saknar också de skolkamrater och lärare samt skolmiljön i Svartlå. En del av barnen beskriver dock också att skolbytet inneburit fördelar, några har bland annat funnit nya vänner.

Av föräldrarnas beskrivningar framgår att en familj med två barn, flyttade redan före skolstarten hösten 2007. Det blev enligt dem allt för komplicerat att bo kvar i by utanför Svartlå till följd av stängningen av skolan, bland annat skulle skolresorna för barnen enligt föräldrarna blivit allt för långa och tidskrävande. Ytterligare fyra familjer anger att de planerar att flytta inom den närmaste tiden, det som enligt dem eventuellt kan ändra dessa planer är etablering av friskola i Svartlå.

Föräldrarna beskriver även andra konsekvenser, som stängningen av skolan enligt dem lett till, sänkta huspriser och ökade svårigheter att sälja fastigheter, främst på grund av att ortens attraktivitet minskat bland barnfamiljer.

När det gäller konsekvenserna för de lokala företagen är de ekonomiska aspekterna väsentliga, flera av företagen har tidigare haft uppdrag eller levererat produkter till Svartlå skola, vissa av företagen har också varit engagerade i undervisningen på skolan, eller vikarierat som lärare. Av företagen är det redan en som sålt sin fastighet och flyttar sitt företag med två arbetstillfällen till annan kommun under våren 2008. Ytterligare två företagare med barn i såväl förskole- som skolåldern planerar att flytta inom den närmaste tiden och anger som skäl till det, beslutet att stänga skolan. Flera av företagen betonar även de mer långsiktiga effekterna som följer av en befarad utflyttning från bygden, det vill säga ett minskat kundunderlag som i sin tur kan leda till nedläggning. Detta är ett scenario som av flera företagare oroas av, bland andra den företagare som driver butik i Svartlå. Andra konsekvenser som företagare också framhåller är ökande svårigheter att rekrytera personal till deras företag i och med att bygdens attraktionskraft för barnfamiljer försämras utan skola.

Personalen som tidigare arbetade i Svartlå skola beskriver att de dominerande konsekvenserna för dem blivit försämrade anställningsförhållanden, till följd av att de i stor utsträckning nu arbetar på fler skolenheter än tidigare, sämre förutsättningar att delta i arbetsplanering samt att de nu måste pendla i väsentligt ökad omfattning, vilket i sin tur leder till längre arbetsdagar och ökade kostnader. Flera av de tidigare lärarna beskriver också att de till följd av dessa förändringar har sänkt sin arbetstid.

Beslutet att stänga skolan har gett upphov till ett mycket starkt engagemang bland Svartlåborna för byns överlevnad. Detta har bland annat kommit till uttryck genom Svartlå Sandträsk Ekonomiska Förenings ansökan till Skolverket, om att få starta en friskola med förskoleklass från och med hösten 2008. Byborna uttrycker också att barnomsorg och fritidsverksamhet är nödvändiga förutsättningar, för fortsatt inflyttning av barnfamiljer och därmed byns överlevnad.

Möjligheten att bedöma om beslutet att lägga ner Svartlå skola och därigenom skapa kontinuitet och en långsiktigt hållbar skolstruktur med god pedagogisk kvalitet, är för närvarande inte möjligt. Framst beroende på vilket beslut Skolverket kommer att fatta, när det gäller Svartlå Sandträsk Ekonomiska föreningens ansökan, om att få starta friskola i Svartlå från och med det kommande läsåret (2008/09). Även Skolverkets beslut beträffande de tre övriga ansökningarna kan naturligtvis komma att påverka skolstrukturen i Bodens kommun och därigenom underminera den planering, som låg till grund för beslutet att stänga Svartlå skola.

De påtagliga konsekvenser ur samhällsperspektiv som är konkreta i denna undersökning, när beslutet att stänga skolan i praktiken verkat under mindre än två månader, är främst genomförda och planerade flyttningar från orten samt ökad pendling med åtföljande konsekvenser för såväl barn (skolskjutsar, samt resor till fritidsaktiviteter), föräldrar, lokala företagare och personal vid den tidigare skolan.

Referenser

Bodens kommun (2006). *Anpassningar med hänsyn till elevförändringar*. (inklusive bilagor). Boden: Barn- och utbildningsförvaltningen.

Bodens kommun (2006). *Konsekvensanalys – anpassning med hänsyn till elevförändringar*. Boden: Barn- och utbildningsförvaltningen.

Byaföreningarna i Svartlå och Sandträsk, (2007). Internet (Hemsida)

Marklund, Ingrid (2000). *Skolan mitt i byn*. Östersund: Glesbygdsverket

Näringsdepartementet (2007). *En nationell strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007-2013*. Stockholm: Näringsdepartementet.

Skolverket (1996). *Stora och små grundskolor i ett likvärdighets- och Regionalperspektiv*. Stockholm: Skolverket, Publikationsdatabasen www.skolverket.se/publikationer?id=28

Elevintervju – Svartlå.

1. Hur många år är du? __ år
2. Är du flicka eller pojke? (kryssa för)
 flicka pojke
3. I vilken skola går du nu?
4. Beskriv vad bytet av skola betytt för dig, vad som varit bra och vad som varit dåligt.
(Skriv så tydligt som möjligt, texta gärna)

Det som varit bra är att _____

Det som varit dåligt är att _____

5. Vad betyder det för dig att skolan i Svartlå nu är stängd?

Tack för dina svar!

Konsekvensanalys ur samhällsperspektiv - nedläggning av skolan i Svartlå.

Kommunfullmäktige i Bodens kommun fattade den 14 maj 2007 beslutet att ge Näringslivsstyrelsen att verkställa att en konsekvensanalys ur samhällsperspektiv av beslutet att lägga ner Svartlå skola. Konsekvensanalysens resultat innebär inte att beslutet om nedläggning ska omprövas, utan analysen ska visa på de konsekvenser nedläggningen får ur ett samhällsperspektiv.

Näringslivschef Per-Ulf Sandström har efter möte med representanter för Institutionen för arbetsvetenskap, Luleå tekniska universitet den 29 augusti 2007 lämnat uppdraget att ansvara för detta projekt till:

Elisabeth Berg professor samt Bruno Magnusson, adjunkt Arbetsvetenskap, LTU.

Utredningen kommer att fokuseras på följande områden; Bakgrunden och orsaken till nedläggningen, konsekvenser för orten Svartlå, lokala näringsidkare, föräldrar, barn och personal. Vad som kommer att ske efter nedläggningen, alternativa lösningar för lokaler m.m samt vilka effekter nedläggningen får för skolorna i Bredåker respektive Harads. Uppdraget kommer att genomföras med stöd av enkät och intervjuer med ett urval av:

- Företrädare för Svartlå byaförening
- Berörda lokala näringsidkare
- Föräldrar
- Elever (efter vårdnadshavares medgivande)
- Personal

Redovisning av materialet sker via en skriftlig rapport som också kan redovisas muntligt av Bruno Magnusson, för deltagare från Svartlå och representanter för Boden kommun, vid ett eller två tillfällen. Rapportredovisning sker senast den 16 november 2007.

Vid uppdraget insamlat material, där deltagande personer inte kommer att identifieras, får också användas för senare bruk, för fördjupad analys och vetenskapliga publikationer av Bruno Magnusson och Elisabeth Berg.

Enkät i ett antal av 100 exemplar med svarskuvert, utlämnas i samband med möte i Svartlå den 11 september. Svarskuverten hämtas preliminärt senast den 28 september, på plats som överenskommes vid mötet.

Luleå 2007-09-10

Med vänlig hälsning

Bruno Magnusson
Institutionen för arbetsvetenskap
Luleå tekniska universitet

bruno.magnusson@ltu.se

1. Vilken är din ålder? _____ År
2. Kön Kvinna Man
3. Vilket civilstånd har du? Gift / sambo Ensamstående
4. Var bor du? Svartlå Annan ort/by
vilken? _____
5. Hur länge har du bott på orten? _____ antal år mindre än
1 år
6. Har du barn som bor hemma? Ja Nej (gå vidare till fråga 10).
7. Vilka åldrar har dina hemmaboende barn;
- a. (det äldsta) _____
b. _____
c. _____
d. _____
e. (det yngsta) _____
8. I vilka skola gick dina barn läsåret 2006/2007?
gick dina barn läsåret 2006/2007 ?
- a. (det äldsta) _____
b. _____
c. _____
d. _____
e.(det yngsta) _____
9. I vilka skola går barnen under
skolåret 2007/2008?
- a.(det äldsta) _____
b. _____
c. _____
d. _____
e.(det yngsta) _____
- 10a. Yrkesarbetar Du? Ja Nej
- 10b. Om ja, i vilken omfattning heltid
 deltid
 annan, ange omfattning _____

10c. Om nej- arbetar du ideellt? Ja Nej

10d. Om ja, – med vad? _____
i vilken omfattning? _____ (ca tim/v)

11a. Är du egen företagare? Ja Nej (gå vidare till fråga12)

11b. Om ja, i vilken bransch? _____

11c. Har nedläggningen av Svartlå skola konsekvenser för ditt företag?

Ja Nej

11d. Om ja – vilken/vilka _____

12a Arbetat du i privat företag direkt knutet till Svartlå (inom 10 km från Svartlå by)

Ja Nej

12b. Om ja, i vilken bransch _____

12c. Har nedläggningen av Svartlå skola konsekvenser för ditt arbete?

Ja Nej

12d. Om ja – vilken/vilka _____

13a. Arbetar du i offentlig verksamhet lokalt (inom 10 km från Svartlå)?

Ja Nej

13b. Om ja, i vilken verksamhet? _____

13c. Har nedläggningen av Svartlå skola konsekvenser för ditt arbete?

Ja

Nej

13d. Om ja – vilken/vilka _____

14a. Har du tidigare arbetat på Svartlå skola?

Ja

Nej (Gå vidare till fråga 15)

14b. Om ja, i vilken yrkesfunktion:

14c. Hur har din arbetssituation förändrats till följd av nedläggningsbeslutet? _____

15. Varifrån fick du först information om den planerade nedläggningen av skolverksamheten i Svartlå? (ange endast ett alternativ, eller nyttja det sista och skriv ut vilka!)

Via Boden kommun, - barn och utbildningsnämnden

Via skolan/förskolan

Via massmedia

Via byautvecklingsgruppen

Via privata kontakter

Annat sätt, ange vilket/vilka _____

16. Anser du att du fått tillräcklig information om bakgrunden och orsaken till beslutet att lägga ned skolan i Svartlå?

Ja

Nej

Kommentarer: _____

17. Vilka möjligheter till inflytande har du haft innan beslutet fattades?

Mycket stora små mkt små inga
stora

Kommentarer: _____

18a. Planerar du att flytta från din hemort inom den närmaste tiden?

Ja

Nej

Vet ej

18b. Om du svarat ja, vad motiverar i första hand det? (ange ett alternativ, eller specificera det sista alternativet).

Nedläggningen av skolan i Svartlå

Förändrad arbetssituation, i så fall hur: _____

Andra motiv, ange vilken/vilka: _____

18c. Om du svarat nej, vad motiverar i första hand dig att bo kvar? (ange ett alternativ, eller specificera det sista alternativet)

God boendemiljö/uppväxtmiljö för barn

Låg boendekostnad

Annat/andra skäl, ange vilket/vilka: _____

18d. Om du svarat vet ej – beskriv vad som talar för respektive emot att bo kvar i Svartlå.

19. Vad kan enligt din uppfattning trygga Svartlås framtida utveckling?
(Ange ett alternativ eller specificera det sista!)

Bybornas engagemang för hemorten

Det lokala företagandet i byn

Utveckling / utökad verksamhet vid Storklinten

Annat: ange vad: _____

Kommentarer: _____

20. På vilket sätt kan lokalerna som tidigare nyttjades av skolan användas till stöd för Svartlås framtida utveckling?

Beskriv med egna ord: _____

21a. Kan Bodens kommun på något sätt, stärka utvecklingsmöjligheterna för Svartlå i ett framtidsperspektiv?

Ja

Nej

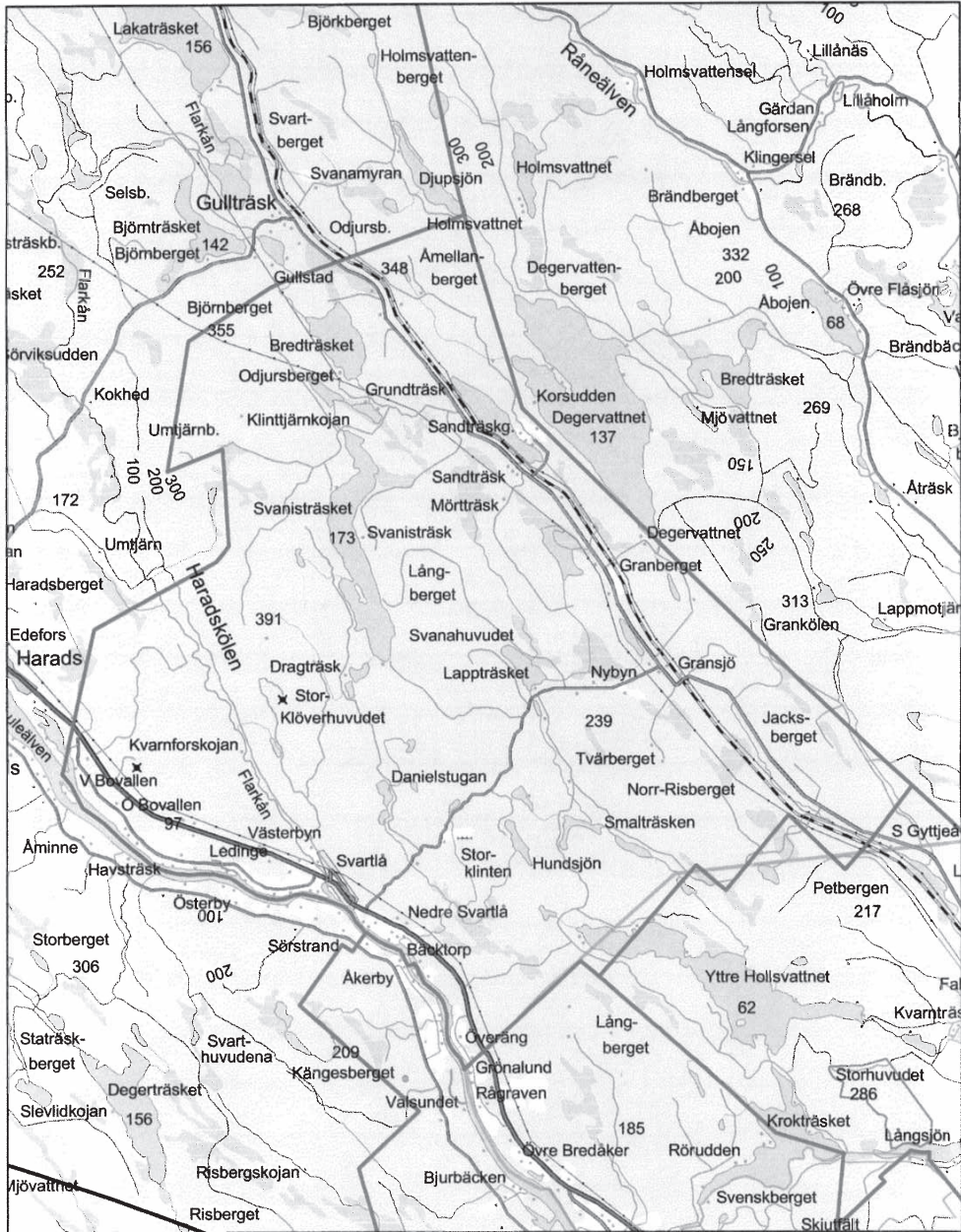
21b. Om du svarat ja på frågan, vilka idéer och tankar om det har du?

Vid behov av ytterligare utrymme använd baksidan!

Övriga synpunkter: _____

Varmt tack för din medverkan och värdefulla synpunkter!

Svartlå skolas tidigare upptagningsområde.

 © Bodens kommun
 Samhällsbyggnadskontoret
 Staffan Eriksson
 2007-11-15

0 1 2 3 4 5 6 7 Kilometers
 1:150 000

\\VICTORIA2\kartor\Projekt\p07\362 Statistik Svartlå\Statistik_Svartlå.mxd

